

Полотнянко Оксана Володимирівна,

студентка спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Подорожна Т. С.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АГРАРНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН

Відомо, що для відродження й подальшого нарощування потенціалу АПК потрібні великі інвестиції. Адже потенціал агросектору - то не лише родюча земля і люди, котрі на ній працюють. Це також і основні засоби: обладнання, сільськогосподарська техніка тощо. Підраховано, що понад 90 відсотків цих засобів за останні 15 років виявились заамортизованими, такими, що потребують термінової заміни. На це потрібно витратити щонайменше 400 мільярдів гривень. Тому, на жаль, український агропромисловий комплекс не є інвестиційно привабливим. Причин цього чимало. Це і нестабільність вітчизняного законодавства, і недосконалість судової системи, і часта зміна політики на рівні виконавчої влади, і нерозвиненість інфраструктури банківської системи, аграрного ринку, що не дає змоги контролювати ризики інвесторів, які прийдуть в Україну. Цей масив проблем треба якнайшвидше розв'язувати, залучивши до справи і політиків, і фахівців галузі. Дуже важливо створити в Україні умови для залучення інвестиційних ресурсів, адже нашим банкам нині важко надавати кредити через відсутнє забезпечення [1, с. 44].

Статтею 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. інвестиції визначаються як сукупність усіх видів майнових та інтелектуальних цінностей (ресурсів), які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект [2]. У радянський період вживався термін «капіталовкладення» у розвиток народного господарства в цілому і окремих його галузей. Інвестиції розглядалися як капітальні вкладення (довгострокові) в сільському господарстві, переробній промисловості, транспорті та в інших галузях АПК на відтворення, збільшення і вдосконалення основних фондів. Інвестиції здійснювали держави, колгоспи, інші кооперативні підприємства та організації АПК. Вони фінансувались за рахунок як власних, так і залучених (довгострокові кредити, позики) джерел. Операції зі здійснення інвестицій реалізувались через Держбанк СРСР.

Основні засади інвестиційної політики в незалежній Україні були проголошені в інвестиційному законодавстві, прийнятому в 1992- 1993 роках. Державна інвестиційна підтримка спрямовувалась переважно в окремі напрями економіки, які є першочерговими. Серед них був і розвиток агропромислового комплексу.

Сьогодні зрозуміло, що перспективними та економічно вигідними можуть бути лише великі, потужні і технічно оснащені фермерські господарства та інші сільськогосподарські підприємства при залученні як державних, так і вітчизняних недержавних та іноземних інвестицій та при впровадженні нових технологій і селекційних досягнень, нових форм організації виробництва, при забезпеченні соціального розвитку села і підвищенні рівня життя сільського населення.

Після проголошення незалежності України її економіка реформувалася з планово-регулюючої на ринкову. Адміністративно-командні методи капітального будівництва перебудовані на інвестиційну діяльність, на договірні форми інвестування, кредитування, спільної діяльності. Роль законодавства в умовах приватизації економіки зводиться до правового забезпечення принципів підприємницької діяльності, в тому числі у сфері внутрішніх і зовнішніх (іноземних) інвестицій, сприятливих умов для їх розвитку і захисту прав інвесторів та учасників-підприємців, які користуються інвестиціями, а також сприяння вкладанням інвестицій в ті галузі економіки і соціальної сфери, що принесуть відчутну віддачу для розвитку економіки і соціальної перебудови. Одним із напрямів є правове регулювання інвестиційної діяльності у сільському господарстві та в сфері соціального розвитку села [3].

Інвестиційна діяльність в аграрній сфері спрямовується на: відтворення основних фондів; на приріст матеріально-виробничих запасів; у розвиток сільськогосподарського виробництва; забезпечення енергетичними ресурсами; засобами захисту рослин і тварин; на підвищення родючості ґрунтів; меліорацію; зберігання готової сільськогосподарської продукції та її реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках [4, с. 16].

Організаційно-правове забезпечення інвестиційної діяльності в сільському господарстві здійснюється системою правового регулювання інвестиційних відносин, їх організаційно-правової побудови; визначення учасників відносин правового статусу суб'єктів-інвесторів та учасників; правового режиму об'єктів інвестування; змісту; форм і методів інвестиційної діяльності, гарантії прав інвесторів та інших суб'єктів інвестиційних відносин; відповідальності за порушення інвестиційного законодавства. З цих підстав, вважаємо, що розвиток інвестиційних процесів у всіх сферах діяльності є необхідною умовою ефективної організації господарювання в ринковій економіці.

Список використаних джерел

1. Беляєв О. О., Бебело А. С. Комяков О. М. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії: - К.: КНЕУ, 2003. – 190 с.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09 1991 р. // [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
3. Беляєв О. О. Системно-економічна трансформація: теорія та практика здійснення в Україні. - К.: КНЕУ, 2006.
4. Боярко І.М., Грищенко Л.Л. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.